

# mobilitat



$b+b+b = \underline{B}$

El teu civisme suma



Barcelona aposta per un model de mobilitat sostenible i, també, cívica. El nombre de persones que diàriament ens desplacem per la ciutat, tant les que hi vivim com les que vénen de fora, és creixent i molt divers. Mentre algunes persones passegen, d'altres fan feines de repartiment, van a comprar o vendre, o es desplacen cap al seu lloc de treball. A més, utilitzem múltiples modes de transport; uns anem a peu, d'altres en transport públic i, d'altres, en vehicle privat. Tot plegat, a diverses velocitats, amb diferents preses, amb bon i mal temps, fa necessari que prenguem consciència d'aquesta realitat per fer-la possible. Amb aquesta guia volem contribuir a promoure la responsabilitat de la ciutadania a l'hora de moure'ns per la ciutat.

Els exemples són clars. Un cotxe en doble filera anul·la tot un carril de circulació i redueix la capacitat del carrer per absorbir el trànsit, creant congestió. Si l'ocupació es fa en un carril bus es perjudica la gent que utilitza el transport públic i la circulació del conjunt del carrer, ja que provoca la sortida de l'autobús del seu carril per envair els altres. Si es fa un aparcament indegut a la vorera es creen molèsties als viants, en especial, a les persones amb mobilitat reduïda.

L'incivisme, però, no només genera molèsties. Les conductes incíviques de les persones que condueixen un vehicle poden causar accidents d'irreparables conseqüències. En aquest sentit, disminuir els nivells d'accidentalitat és un dels objectius de l'Ajuntament de Barcelona, i amb aquesta voluntat continuarem amb les actuacions de vigilància i control. En aquesta guia també trobareu consells per aconseguir una mobilitat més segura i, per tant, més cívica.

Finalment, el model de mobilitat cívica vol impulsar els desplaçaments a peu, en bicicleta i en transport públic, per contribuir, d'aquesta manera, a la millora de la qualitat ambiental, l'estalvi energètic i a la disminució del soroll i de la congestió circulatòria. El civisme és aplicable a tots els àmbits de la vida i, també, a qualsevol forma de desplaçament.

# A peu



## Què hem de fer?

- ▶ Hem de prendre totes les precaucions necessàries encara que tinguem la preferència en els passos de vianants. Els i les vianants som els usuaris més vulnerables quan caminem per la vorera i creuem el carrer.
- ▶ Circular per les voreres i travessar les calçades pels passos amb semàfor o senyalitzats . Abans de creuar, ens aturarem i mirarem als dos costats per tal de veure i ser vistos.

## Sabies que...

- ▶ Els beneficis d'anar a peu per la ciutat són molts. Caminar és el sistema més econòmic ja que només gastem les soles del nostre calçat, millora la nostra condició física i la nostra salut, contribueix a l'estalvi energètic i no produeix soroll ni contaminació.
- ▶ Els camins escolars són actuacions que intenten fer més segurs, autònoms i agradables els desplaçaments dels nois i noies de casa a l'escola i de l'escola a casa. En l'actualitat, hi ha sis camins escolars a la nostra ciutat.
- ▶ Barcelona té censades més de 67.000 persones amb algun tipus de disminució, i compta amb una població de majors de 65 anys que supera les 310.000 persones. La programació de durada de cada llum dels semàfors s'adequa a les necessitats d'aquest col·lectiu.

## Coses per millorar

- ▶ Els atropellaments, quan són responsabilitat dels vianants, es produeixen majoritàriament per creuar fora del pas i per desobeir el semàfor. L'any 2004, hi ha hagut més de 190 accidents de vianants per aquesta causa.

## Consells per a nota

- ▶ Mentre caminem podem contribuir a mantenir neta la ciutat arrencant cartells de les façanes i del mobiliari urbà.

- ▶ Ajudem les persones amb problemes de mobilitat a creuar als carrers.

## Sancions

- ▶ Circular o aturar-se a la calçada creant un perill o pertorbant la fluïdesa del trànsit, pot comportar una multa de 30 euros.

Ordenança de circulació de vianants i vehicles, aprovada el 27 de novembre de 1988 i modificada el 20 de juliol de 2001.

# En bicicleta

## Què hem de fer?

- ▶ La bicicleta és un vehicle més que circula per la ciutat i, per tant, hem de ser prudents i respectar les normes i els senyals de circulació.
- ▶ Circular pel carril-bici o itineraris senyalitzats, respectant la preferència de pas dels vianants que el travessin i els semàfors. No podem circular pels carrils reservats a l'autobus o el taxi.
- ▶ La bicicleta, però, té dret a circular per la calçada quan no hi ha un carril-bici. Per evitar que els cotxes ens passin a tocar, podem ocupar la part central del carril.
- ▶ Excepte en moments d'aglomeració, podem circular en bicicleta pels parcs públics, les àrees de vianants, els passeigs, les voreres de més de 5 metres i les zones de prioritat de vianants mancades de carrils-bici, sempre i quan no superem els 10km/h, no fem ziga-zagues i respectem la preferència de pas dels vianants.
- ▶ Si no hi ha aparcaments per bicicletes, hem de lligar-la sense obstruir els passos de vianants i deixant espai perquè puguin passar els cotxets de criatures o les persones amb mobilitat reduïda.
- ▶ De nit, hem de fer servir llums i materials o vestuari reflectant, per afavorir la nostra visió i garantir que se'ns vegi.



## Sabies que...

- ▶ La xarxa de carrils-bici de Barcelona té una longitud de més de 120 km i està previst que arribi als 140 km, com a mínim, en els propers anys.
- ▶ Hi ha prop de 5.000 places d'estacionament en superfície per a bicicletes, 290 en recintes tancats i 983 subterrànies.

## Coses per millorar

- ▶ Aturar-nos abans del pas de vianants quan esperem que el semàfor es posi en verd.
- ▶ Portar casc, sobretot els infants, ens evitarà riscos en cas d'accident, tot i que no és obligatori.

## Consells per a nota:

- ▶ Si contractem una assegurança de responsabilitat civil, podem circular amb la nostra bicicleta amb més tranquil·litat.

### La bici al transport públic

**Metro:** Dissabtes, diumenges i festius, tot el dia. Feiners (juliol i agost), tot el dia; feiners (resta de mesos de l'any), de 5 a 6 h, de 9.30 a 16.30 h i de 20.30 h a quan acaba el servei.

**Renfe:** Dilluns a divendres, de 10 a 15 h. Dissabtes, diumenges i festius, tot el dia.

**Ferrocarrils de la Generalitat:** Durant tot el dia, tots els dies de l'any.

**Tramvia Metropolità:** No existeix límit d'horari.

## Sancions:

- ▶ Circular en bicicleta per la calçada o carril autoritzat sense respectar la preferència dels vianants, pot comportar una multa de 30 euros.
- ▶ Circular pel carril bus/taxi, pot comportar una multa de 91 euros.
- ▶ No obeir el llum vermell d'un semàfor, pot comportar una multa de 120 euros.

Ordenança de circulació de vianants i vehicles, aprovada el 27 de novembre de 1988 i modificada el 20 de juliol de 2001.

# En transport públic

## Què hem de fer?

- ▶ Comprar el títol de transport, viatjar amb el bitllet validat durant tot el trajecte i presentar-lo a petició del personal autoritzat.
- ▶ No podem fumar a les instal·lacions del Metro, dels Ferrocarrils de la Generalitat, de les estacions de la RENFE, ni a l'interior dels autobusos.
- ▶ Ens hem de comportar amb respecte cap als altres, fer cas de les indicacions dels empleats, les senyalitzacions i els avisos. Així doncs, hem de cedir el seient a les persones amb mobilitat reduïda, i amb nens i nenes petits, a dones embarassades i a la gent gran.
- ▶ Quan agafem un taxi, tenim dret a l'elecció de recorregut, a un vehicle net i conductor polit, i a l'elecció i graduació del volum de l'equip de so i la temperatura interior.

## Sabies que...

- ▶ La longitud del carril bus a Barcelona supera els 100 km.
- ▶ Cada vegada hi ha més autobusos dels Transports Municipals de Barcelona que fan servir combustibles menys contaminants com l'hidrogen, el gas o el biodiesel.
- ▶ L'oferta del transport públic s'ha vist incrementada per l'entrada en funcionament de les dues línies del tramvia: el Trambaix (15,5 km i 31 parades) i el Trambesòs (7,5 km i 10 parades).
- ▶ S'han adquirit 145 autobusos nous, que amplien el parc de vehicles completament adaptats per a persones amb mobilitat reduïda.
- ▶ Al Metro, s'han fet obres de millora d'accessibilitat (andanes, rampes, camins per a persones amb disminució visual, etc.), de manera que el 31% de les parades de Metro estan perfectament adaptades. Tres de cada quatre estacions dels Ferrocarrils de la Generalitat i totes les instal·lacions del tramvia estan adaptades a les persones amb mobilitat reduïda.





## Coses per millorar

- ▶ Encara són molts els vehicles que ocupen el carril-bus i destorben la circulació dels autobusos. Per tal de millorar la fluïdesa de trànsit al carril-bus, un cotxe fotogràfic fa el control i permet sancionar als vehicles.
- ▶ Si pertanyem a un dels grups de persones que tenen preferència als seients reservats i no ens cedeixen el lloc, hem de fer valer el nostre dret.

## Consells per a nota

- ▶ Pujar i baixar del taxi al costat de la vorera o als xamfrans per no generar problemes de circulació.
- ▶ Per facilitar l'accés als usuaris de l'autobús hem de procurar passar sempre cap al fons del vehicle.

## Sancions:

- ▶ Viatjar sense bitllet de transport és penalitzat amb una multa de 40 euros.

Ordre del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de 21 de desembre de 2001.

- ▶ Fumar dins les instal·lacions o a l'interior dels vagons del metro, pot comportar una multa de 30,5 euros.

Segons la Llei 20/1985 de 25 de juliol.

# En cotxe

## Què hem de fer?

- ▶ Portar sempre cordat el cinturó de seguretat, tant la persona que condueix com els acompanyants.
- ▶ Dins de la ciutat de Barcelona la velocitat dels vehicles de tota categoria no pot superar els 50 Km/h. En els carrers on se circuli només per un carril, en els carrers sense vores i en els de gran afluència de vianants, haurem de reduir la velocitat a 10 Km/h.
- ▶ No circular pels carrils reservats a autobusos i taxi.



- ▶ Per afavorir la circulació i la convivència entre els diferents vehicles i els vianants, no hem de parar ni aparcar en doble fila. Tampoc podem aturar-nos a les zones de vianants, als carrils-bici, als carrils bus-taxi, a les parades de transport públic, als rebaixos de la vorera per a pas de persones amb mobilitat reduïda i a les zones d'aparcament reservat.
- ▶ Si ens volem desfer del cotxe vell, no l'abandonem al carrer. Hi ha d'altres maneres de fer-ho sense cap cost econòmic; informa-te'n trucant al 010.\*

\*El preu de la trucada és de 0,55 euros cada 3 minuts.

## Sabies que...

- ▶ El trànsit de vehicles de motor representa el 80% del soroll ambiental total en una ciutat.
- ▶ Des de l'any 1996, Barcelona està implantant un paviment asfàltic sonoreductor a les principals vies de la ciutat que redueix el soroll del trànsit entre 2 i 5 decibels.

## Coses per millorar

- ▶ A partir del 2005, per lluitar contra la congestió de trànsit a les zones centrals de la ciutat, per on hi passen més d'1.150.000 vehicles cada dia, s'implantarà la regulació integral de l'estacionament com a mecanisme per, a través de la variable preu de l'estacionament, modular la demanda de moviments de vehicle privat i així reduir la congestió.
- ▶ Al voltant del 80% dels vehicles van ocupats habitualment per una sola persona. Intentem compartir els desplaçaments amb altra gent.
- ▶ Les aglomeracions de trànsit a la ciutat, durant períodes com les festes nadalenques o en actes com la Mercè i els partits de fútbol, es poden evitar utilitzant el transport públic.

## Consells per a nota

- ▶ Practiquem la intermodalitat: si ens veiem obligats a fer servir el cotxe durant una part del nostre recorregut, el podem combinar amb altres mitjans de transport públic.
- ▶ Utilitza el *car-sharing*, que és un sistema de lloguer compartit d'una flota de cotxes (vegeu informació adjunta).



## Sancions

- ▶ Circular per un carril reservat als autobusos i als taxis, pot comportar una multa de 91 euros.
- ▶ Aturar-se en doble fila, obstaculitzant la circulació, pot comportar una multa de 60 euros.
- ▶ Aparcar en doble fila (tant si la primera fila és un vehicle, un contenidor o algun element de protecció), pot comportar una multa de 91 euros.

Ordenança de circulació de vianants i vehicles, aprovada el 27 de novembre de 1988 i modificada el 20 de juliol de 2001.

# En moto i ciclomotor

## Què hem de fer?

- ▶ Conduir respectant els senyals i els límits de velocitat, amb els llums encesos i fent maniobres suaus i senyalitzades prèviament.
- ▶ Dur sempre un casc homologat ben cordat i no acceptar mai passatgers que no portin casc.
- ▶ No circular per les voreres, passeigs i carrils-bici.
- ▶ L'accés a les voreres s'ha de fer amb el motor apagat i acompanyant la moto a peu.
- ▶ Passar les revisions de la ITV i fer un bon manteniment de la moto, tant del motor com dels pneumàtics. Així mateix, hem de rebutjar les modificacions i trucatges que comportin un increment de les emissions de gasos i de soroll.

## Sabies que...

- ▶ Barcelona és una de les ciutats europees on més s'utilitza la moto i el ciclomotor com a mitjà de transport. Hi ha unes 230.000 motocicletes i ciclomotors.
- ▶ Des de 1988, a la nostra ciutat, s'ha multiplicat per quatre el nombre de places d'aparcament de motos en la calçada. Actualment, n'hi ha més de 13.000.





### Estacionament de motocicletes i ciclomotors

1. Les motocicletes i ciclomotors de dues rodes estacionaran als espais destinats especialment a aquest fi. En el supòsit que no n'hi hagi, podran estacionar a la calçada, en semibateria, ocupant una amplada màxima d'un metre i mig i sense impedir l'accés als vehicles immediats.

2. Quan sigui possible l'estacionament en els espais previstos a l'apartat anterior i no estigui prohibit o no hi hagi reserva de càrrega i descàrrega en la calçada, podran estacionar a les voreres, andanes i passeigs de més de tres metres d'amplada, en les condicions següents:

a: A una distància de cinquanta centímetres de la vorada.

b: A dos metres dels límits d'un pas de vianants o d'una parada de transport públic.

c: Entre els escossells dels arbres, si n'hi ha.

d: Paral·lelament a la vorada, quan les voreres, andanes o passeig tinguin una amplada d'entre tres i sis metres.

e: En semibateria, quan l'amplada de les voreres, andanes o passeigs sigui superior a sis metres.

f: Accedint a les voreres, andanes i passeigs amb el motor parat i sense ocupar el seient. Únicament es podrà utilitzar la força del motor per salvar el desnivell de la vorada.

Article 40, Ordenança de circulació de vianants i vehicles.

## Coses per millorar

- ▶ L'any 2003 es van multar 12.666 ciclomotors i motocicletes per no complir les normes d'aparcament a sobre les voreres.
- ▶ Evitar d'accelerar innecessàriament, ja que provoca més contaminació acústica i ambiental.

## Consells per a nota

- ▶ Combinem l'ús de la moto amb els desplaçaments a peu o amb mitjans de transport públic.
- ▶ Valorem la seguretat i els criteris ambientals, com ara el consum energètic, les emissions de gasos i el soroll, a l'hora d'adquirir una nova moto i en fer el seu manteniment.

## Sancions

- ▶ Aparcar la motocicleta o el ciclomotor en una vorera inferior a tres metres, pot comportar una multa de 30 euros.
- ▶ Circular pel carril-bici amb un ciclomotor o una motocicleta, pot comportar una multa de 120 euros.

Ordenança de circulació de vianants i vehicles, aprovada el 27 de novembre de 1988 i modificada el 20 de juliol de 2001.

# Com va el meu civisme?

**Sóc un bon client dels taxis: són ràpids i m'estalvio el temps de buscar aparcament. I, per a mi, el temps és or.**

- A. El que és millor del taxi és que s'atura davant mateix de la porta.
- B. De totes maneres, no està de més demanar-li al conductor que s'aturi al xamfrà, i així no fer nosa als altres cotxes.
- C. Per això m'empipa moltíssim que els vehicles particulars ocupin el carril reservat al taxi i l'autobús.

Puntuació: A. Incorrecte: fer aturar el taxi en doble filera afecta la fluïdesa del trànsit. B. Correcte: justament aquesta opció és la recomanada en la campanya del "taxi cívic". Felicitats. C. Correcte: el respecte pels carrils reservats hauria de ser sagrat.

**Sóc transportista i evidentment, em passo mitja vida dins la furgoneta. Sort que m'ho prenc amb calma i...**

- A. Ja compto que, al menys un cop a la setmana, rebré una multa per aparcar on no toca. Ho he inclòs en el full de despeses del negoci.
- B. Tinc la paciència d'esperar que la zona de càrrega i descàrrega es desocupi per poder aparcar-hi correctament.
- C. Aturo davant del magatzem i vaig descarregant. Sort que em poso taps a les orelles per no sentir els clàxons dels cotxes que es van acumulant.

Puntuació: A. Incorrecte: no ets més cívic pel fet de pagar les multes que et posen, sinó per evitar-les comportant-te cívicament! B. Correcte: si els vehicles particulars respectessin les zones de càrrega i descàrrega, el trànsit a ciutat seria molt més fluid i la vida de les persones que es dediquen al transport molt menys estressant. C. Incorrecte: evitar sentir els que es queixen no és, precisament, el gest més cívic!

**Crec que el més còmode per moure's per Barcelona és el Metro: no trobes embussos, saps sempre quan arribaràs i amb els abonaments resulta molt econòmic...**

- A. Sobretot per a mi, que quan veig que no em miren, entro sense pagar!
- B. Ho tinc cronometrat: anant a "tota pastilla" faig un temps rècord de 10 minuts entre l'estació de Peninents i la de passeig de Gràcia.
- C. A més, sempre aprofito per llegir unes planes de la novel·la que tinc entre mans.

Puntuació: A. Incorrecte: això és incivisme amb totes les de la llei! A banda d'estar sancionat amb una multa de 40 euros, és una estafa per a tota la gent que sí que paga. B. Correcte: sempre que el que tu dius "tota pastilla" no suposi atropellar els que volen sortir del vagó ni que tu ho facis a empentes! C. Correcte: saps gaudir de les estones de calma que et pot oferir un trajecte urbà i estàs en harmonia amb l'any del llibre i la lectura.

# Informació:

► **Informació general:**

[www.bcn.es/mobilitat](http://www.bcn.es/mobilitat)  
[www.bcn.es/agenda21](http://www.bcn.es/agenda21)

► **El Pacte per la Mobilitat de la ciutat de Barcelona**

[www.bcn.es/infotransit](http://www.bcn.es/infotransit)

► **Anar a peu:**

Ajuntament de Barcelona  
[www.bcn.es/apeu](http://www.bcn.es/apeu)  
Barcelona camina  
[www.barcelonacamina.org](http://www.barcelonacamina.org)

► **Anar en bici:**

Ajuntament de Barcelona  
[www.bcn.es/bicicleta](http://www.bcn.es/bicicleta)  
Amics de la Bici  
[www.amicsdelabici.org](http://www.amicsdelabici.org)  
Bicicleta Club de Catalunya (BACC)  
[www.bacc.info](http://www.bacc.info)  
Biciclot  
[www.biciclot.net](http://www.biciclot.net)  
Federació Catalana de Ciclisme  
[www.fedecat.com](http://www.fedecat.com)

► **Anar en transport públic:**

Autoritat del Transport Metropolità  
[www.atm-transmet.org](http://www.atm-transmet.org)  
Transport Metropolità de Barcelona  
[www.tmb.net](http://www.tmb.net)  
Trambaix  
[www.trambcn.com](http://www.trambcn.com)  
Institut Metropolità del Taxi de Barcelona  
[www.bcn.es:8885/taxi/IMTBmenu](http://www.bcn.es:8885/taxi/IMTBmenu)  
Associació per la Promoció del Transport Públic  
[www.lappt.org](http://www.lappt.org)

► **Anar en vehicle privat**

Ajuntament de Barcelona  
[www.bcn.es/agenda21](http://www.bcn.es/agenda21)  
Carsharing  
[www.catalunyacarsharing.com](http://www.catalunyacarsharing.com)  
Compartir cotxe  
[www.compartir.org](http://www.compartir.org)

► **Anar en moto i ciclomotor**

Ajuntament de Barcelona  
[www.bcn.es/agenda21](http://www.bcn.es/agenda21)  
(publicacions-guies d'educació ambiental-en moto mou-te B)

Ajuntament  de Barcelona

Més civisme. Més Barcelona

[www.bcn.es/civisme](http://www.bcn.es/civisme)

